

σώμει ἔα σιρούτιον. Ὁ Χιλ κατεσκιάσει παγίδα σχεδὸν τορικὴν διὰ τοῦ τυλιγμένου σχοινίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε θέσει τὸ δέρμα τῆς φουσκωμένης ἐρίφου. Ὁ ἀδελφός μου ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα του, καὶ ἐγὼ ἐξήτειον ὀλίγην σκιάν, ὑπὸ τινος καλὰ μους, οἷνους ὑψαῖνον πλησίον τῆς ὄχθης. Ἡ ἀντιμοσφαῖρα ἦτο πνιγνῆρά, ἡμεῖς δὲ φιλονεικοῦντες περὶ τῆς ἐπιτυχίας μας, ἐλυπούμεθα διὰ πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἐλάβομεν περισσοτέρας βουκαλίας ἀπὸ τὸ περίφημον ποτὸν τῶν Ἰνδῶν, ὅταν αἰφνης ξηρὰ πληγὴ κατέβηεν εἰς τὴν κήνην μου, πάραυτα ὁ ἀδελφός μου ἐκύλισεν ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω τοῦ καθίσματός του . . . ὁ δὲ Χιλ, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ ἔκμανεν ἐλιγμούς ἐντελῶς ἀπαρράλλακτους. Τὰ σχοινία, τὰ δέρματα τῶν αἰγῶν φερόμενων ἐπὶ τοῦ ρεύματος ἐπῆγαινον, θαύμα! Καὶ ἡμεῖς, γέλωτας! Ἐν τούτοις, συνελθόντες ἀπὸ τὴν εὐθυμίαν ταύτην τῆς ἐπιτυχίας, ἤρχισαμεν τὴν διώξιν τοῦ κροκοδείλου, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν ὁκλὸν διὰ φρίναν ὁποσὶν τοῦ εἰς πλήρεις ἀέρος ἀσκοί. Εἰς εἶδος τι ἀκρωτηρίου, ἢ νοῦλλα ἔστρεφεν ἀποτόμως, τὰ δέρματα ἐσταμάτησαν ὑποκάτωθεν τῆς ὄχθης, εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς ἐσωτερικῆς κυρτότητος. Δυστυχῶς, ἢ κατάραιος οὕτῃ ὄχθη, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔπλειον εἰ ἀσκοί μας, εὗρίσκετο, τόσον ὑψηλὴ, ὥστε μᾶς ἦτο ἀδύνατον νὰ πλησιάσωμεν χωρὶς νὰ μεταποτίσωμεν τὸν κροκοδείλου. Ἀπεσπᾶσαμεν λοιπὸν οὐχὶ ἄνευ κόπου πάμπολλα τμήματα, τὰ ὁποῖα ἐρρίψαμεν εἰς τὸ ὕδωρ, ὅλαις δυνάμει εἰς τὸ μέρος ἀκριβῶς ἐκεῖνο ἐνθα ὑπεθέταμεν ἀναπαυμένον τὸ ζῶον. Τὸ σχέδιόν μας ἐπέτυχεν ἐντελῶς καὶ τὰ δέρματα ἤρχισαν πάλιν ἐκ νέου νὰ καταβαίνωσιν ἡσυχῶς τὸν ποταμόν, ὡς ἂν ὁ κροκοδείλος εἶπε βραδέως εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ὕδατος.

Ἄφησα τὸν ἀδελφόν μου μετὰ τῶν φερόντων τὴν συστοιχίαν coolies καὶ ἐβρίξα εἰς τὸ μέρος ὅπου τὸ ἔδαφος ἐκλινεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ἡ τύχη ἠθέλησεν ὥστε εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ μέρος νὰ ὑπαρχῇ βίαιον τὸ ρεῦμα καὶ ἰσχυρὸς ὄγκος ὕδατος χυνόμενος ἐναντίον τοῦ ρείθρου. Μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τιμῶν, εἶδον τὰ δέρματα φθάνοντα στροβηλιδὸν τόσον πλησίον ὥστε ἤλυνάμην νὰ τὰ λάβω μετὰ τὴν χεῖρά μου, ἐρρίβον ἐπὶ τοῦ ἀσκού εἰς τὸν ἀγωγὸν νῆμα προσηρτάτο, ἐκραξά ἀμέσως τὸν ἀδελφόν μου νὰ φορτωθῇ τὴν συστοιχίαν διὰ νὰ τὴν φέρῃ ὀγλίγωρα. Τοῦτο ἐγένετο πολὺ ταχύτερον ἢ ὅτι ἐφάνταζόμην, τῆς συστοιχίας πραγματικῶς κενωθείσης, εἰς coolie ἐδυνάθη αὐκόλως νὰ φέρῃ αὐτὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ὁ ἀδελφός μου τὸ ἀγγεῖον τὸ περιέχον τὸ δξύ. Τὸ ἔτερον δέρμα, ἐν τούτοις ἐφαίνετο πάντοτε ταριχτόμενον· ὁ κροκοδείλος ἐπομένως ἦτον ἀκόμη εἰς ταρχήν. Δὲν εἶχον καιρὸν νὰ χάσω. Ἐπληρίασα εἰς ἓν ἀγωγὸν νῆμα τῆς συστοιχίας· καὶ τὰ πάντα μετὰ τινος στιγμῆς εἶχον τελειωθῇ· ὁ ἀνθρωποράγος εἶχε διορθωθῇ καλῶς.

Ἐν τούτοις ὑπῆρξεν στιγμὴ διακοπῆς, ἀποτέλεσμα

καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, ἐλαφρὰς ἐλλείψεως, ἀποστάσεως τῶν νημάτων, ἔπειτα ἠκολούθησεν ὁ κλόνος τῆς εἰδοποίησεως, ἢ βαρεῖα ταρχήν, ὁ καπνὸς καὶ τὰ λοιπά· ὄγκος τις μέγιστος καὶ ἀσχημάτιστος σαρκὸς αἵματοφύτου ἐβράνθῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Ὁ Χιλ μᾶς ἠνάγκασε νὰ φέρωμεν τὸν ὄγκον τοῦτον εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ ἴδωμεν ἵχνος τι τοῦ δυστυχοῦς Σιδου. Ἐπράξαμεν κατ' ἀρχῆς κατὰ τὴν ῥώμην τοῦ Χιλ καὶ ἐπροσπαθήσαμεν δι' ἑνὸς ἰδοκαλήμου νὰ ὠρῆσωμεν τὸν κροκοδείλου ἐπὶ τῆς ὄχθης· ἀλλ' ἡ θέα του ἦν τόσον εἰδεχθῆς καὶ μισαρὰ, ὥστε δὲν ἠδυνήθημεν οὐδὲ νὰ τὸν βλέπωμεν, καὶ ἀπωθευόμενοι ἐκ νέου τὸ ἀποτρόπαιον αὐτοῦ τερατώδες πρᾶγμα ἐγκατελείψαμεν εἰς τὸ ρεῦμα.

Ἡδῆ, ἐξάπαντος ἦτο ὁ φρενὺς τοῦ Σιδου, διότι ἐκτοτε πλέον οὐδέποτε ἤκούσαμεν νὰ γίνῃται λόγοι περὶ κροκοδείλων εἰς τὰ περίχωρα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΓΥΓΙΩΤΟΥ. Πραγματεία περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς Ἀγγλικῆς ἐπαναστάσεως μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Ἀριστείδου Οἰκονόμου.

Πραγματεία ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῶν ἐξηλέξατο νὰ μεταφράσῃ ὁ Κ. Α. Οἰκονόμου, καὶ εἶναι τοσοῦτο μᾶλλον ἐξίτητος διὰ τὴν ἐκλογὴν του ταύτην, ὅσον εἶναι σπανιώτερον τοῦτο· θαλήσας νὰ πλουτήσῃ τὴν γλῶσσάν μας μετὰ σύγγραμμα μικρὸν μὲν τὴν ἔκτασιν, ἀλλὰ πολλὴν δυνάμενον νὰ παρέξῃ τὴν ὠφέλειαν.

Καὶ τῶντι, εἰς πᾶν ἔθνος, καὶ εἰς ἡμᾶς ἰδίως τοῦς Ἕλληνας, ὁποῖον λυσιτελέστερον μελέτημα ἢ τὸ τινε τρόπῳ τὰ ἔθνη, ἐκτελέσαντα ἀπαξ πολιτικὴν μεταβολήν, συντηροῦσι παγιοῦσι αὐτὴν, καὶ ἀναδεικνύονται ἐκ ταύτης εὐδαίμονα καὶ μεγάλα.

Ἐξ ὧν δὲ τῶν ἐπαναστάσεων καὶ μεταβολῶν, δικαιότατα παριτηρεῖ καὶ ὁ μεταφραστής, μόνη ἡ Ἀγγλικὴ ἐπέτυχεν. Ἀξίον λοιπὸν σπουδῆς εἶναι τὸ πῶς τὸ γεγονός τοῦ ἐξετελέσθη, καὶ τοῦτο ἐξιστορεῖ ὁ φιλοσοφικὸς καὶ γλαφυρὸς κάλαμος τοῦ Γυῖζτου, ὅστις, ὡς εἶδον εἰ ἀναγνώσται τῆς Εὐτέρπης, ἔγραψε καὶ τὸν διδακτικώτατον ἐκεῖνον βίον τοῦ Οὐασινγκτῶνος.

Προτρέπομεν πάντας, εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν μελετώντας, νὰ καθιερώσῃ ὥρας τινὰς εἰς ἀνάγνωσιν τοῦ ὠρελιμωτάτου φιλοπονήματος τοῦ νέου μεταφραστοῦ, ὅστις φοιτητὴς ὢν τοῦ πανεπιστημίου, τὰς σχολὰς αὐτοῦ ἐδαπάνησαν εἰς ἔργον αὐτὸν μὲν τιμῶν, ὠρελίσμον δὲ εἰς τοὺς συμπολίτας του.

Δημοτικὴ Ἀνθολογία, ὑπὸ Μ. Σ. Δελέκου. Ἀθῆναι 1852. τιμ. δρ. 1. 50.

Τὰ δημόδια ἄματα εἶναι ἡ ποιήσις τοῦ λαοῦ. Εἰς αὐτὰ βλέπει τις ζωηρότατα εἰκονιζόμενον τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα, τὰ ἦθη, τὰ φρονήματα τὰ ἐθνικά. Πρώτῃν συλλογὴν τῶν δημοτικῶν τῆς Ἑλλάδος ἁμάτων ἐξέδωκεν ὁ γνωστὸς, ὁ Γάλλος Φωριέλ, καὶ ἡ Εὐρώπῃ μετ' ἐκ-

πλήξεως ἀνέγνωσε τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον τῆς ποιήσεως, ὅστις ὡς διέμεινε, μετὰ τούτων ἄλλων, γνησια παρὰ τῶν προγόνων κληρονομία. Ἡ δὲ δημοτικὴ ἀνθολογία, ἡ συλλεγθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Λελέκου, περιέχει ἄσματα ὅλως ἀνέκδοτα καὶ ἰδίως ἡθικὰ καὶ ἔθιμα τοῦ λαοῦ τῆς Πελοποννήσου ἀφορώντα, ὡς τὰ γαμήλια.

Ἡ συλλογὴ περιέχει πολλὰ περιέργα ἄσματα ἐκ τούτων δὲ τινα διεκρίνωμεν τὸ ἐπιγραφόμενον τοῦ Ἀλεξίου Καλογήρου, ὁπερ ἀνήκει εἰς τὰ ἡρωϊκὰ ἢ κλέφτικα καὶ δύο ἐρωτικά πλήρη μελαγχολίας καὶ φαντασίας.

Ἰδοὺ δὲ τὰ δύο τῶν ἁσμάτων τούτων.

ΤΟΥ ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ.

Ἔσαις πουλιὰ τῆς Διάκουρας καὶ ἀηδονία τοῦ Σαλῶνου, Καὶ αὖ, πετρεῖ ὀγλήγων, τοῦ πάς τῆς καταδόθραις Χαίρετά μου τὴν κλέπτουρα, τὸν Πιάννη Διοδουινώτη.

Δίχως τὰ παλ' ἡμέτερα μου καὶ δίχως τ' ἄσματά μου. Τὸ πρότεταγμένον ἄσμα ἐπλεξαν οἱ ἐλευθερόφρονες νέοι τῆς Παριασίδος μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ ἀπὸ τῆς Κρίσεως ἡρώος Ἀλεξίου Καλογήρου, τοῦ φίλου τοῦ γλυκέος φώτος τῆς ἐλευθερίας. Ἡ δολοφονία αὕτη ἐγένετο τὸ 1802.

Ἀπόψε κρύον ἔκαμε, κρύο καὶ τρεμουντάνα. Τὰ περιγιάλια πῆζαν καὶ οἱ κάμποι μαραχίσαν. Καὶ σεῖς περιδολάχια μου μὲ τὸ πολὺ τὸ ἄνθη, Μὴν ἴδατε τὸν ἀρνηστὴ, τὸν ψεύστη τῆς ἀγάπης; Ὅταν ἐφίλιε λ' ἔλεγε γλυκεῖα πῦρ ἢ ἄγαπη. Καὶ τώρα μ' ἀπαράτησε σὰν καλαμιά στὸν κάμπο. Θερρίζουν, πέρνουν τὸν καρπὸ καὶ ἡ καλαμ' ἀνέμισκει. Βαίνουν φωτιά στὴν καλαμιά γιὰ νὰ μαυρίσ' ὁ κάμπος. Μαὐρ' εἶναι κ' ἡ καρδοῦλα μου, μαύρη καὶ ραχλιασμένη. Βουλιάζει τοῦ καταραθῶ, ἡ καρδιά μου δὲ μ' ἀφίνει. Ἀπὸ ψηλὰ νὰ γκρεμισθῇ καὶ χαμηλὰ νὰ πέσῃ. Σὰν τὸ γυαλὶ νὰ βραϊθῇ, σὰν τὸ κηρὶ νὰ σβέσῃ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ.

Φρονοῦμεν ὅτι τὸ πρόσωπον εἶναι πάντοτε εἰς ἁρμονίαν μὲ τὴν τάξιν καὶ τὴν καταγωγὴν, ἥν ἕκαστος ἄνθρωπος κατέχει εἰς τὴν κοινωνικὴν. Πρὸ πεντήκοντα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, πλεῖται ἐπαναστάσεις ἐξηννήθησαν ἐν ὀνόματι τῆς ἰσότητος· ἀλλὰ τὸ τηλεόλον, δύναμις ὕλη, εἰς μάτην ἐτίναξε τὰς σφαῖρας τοῦ κατὰ τῶν ἐμποδίων αἰνῶς διαχωρίζουσι τὰς διαφορὰς τάξεις τῆς κοινωνίας. Αἱ μὲν σφαῖραι ἐπέσαν ἀδρανεῖς, τὰ δὲ ἐμπόδια ἔμειναν ἀκατάβλητα. Αἱ ἀνθρώπιναι δυνάμεις δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσι καὶ νὰ πληγώσωσιν εἰς τὴν καρδίαν τὴν ἀριστοκρατικὴν δύναμιν, ἥτις διὰ τῆς ἀοράτου καὶ ἰσχυροῦς χειρὸς τῆς ἐντυπώνει τὴν σφραγίδα τῆς τάξεώς της εἰς τὸ μέτωπον ἑκάστου, μὲ χαρακτηριστὰς ὁρατοὺς τοῖς πᾶσιν. Ὁ λαὸς δύναιται μὲν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς νὰ κατασχίσῃ τὰς μεμβράνας τῆς εὐγενείας, νὰ θραύσῃ τὰς πλάκας τῶν

οἰκοσῆμων, νὰ καταργήσῃ τοὺς τίτλους καὶ τὰ παράσημα, νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς πάντας ἐν ἔνδυμα χρώματος ὁμοιοειδοῦς· ἀλλὰ διὰ νόμου τινὸς μυστηριώδους, ἐντελὲς ἀκαταλήπτου εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἡθικῆς, ἕκαστος θέλει διατηρηθῇ τὸ πρόσωπον τῆς τάξεώς του, ἡ κεφαλὴ θέλει διαμείνῃ ζῶν τι παράσημον κεχαραγμένον ὑπὸ τινος μυστηριώδους χειρὸς. Τοῦτο δὲ, διότι ἡ πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἄγουσα ὁδὸς εἶναι στενὴ, καὶ ἀδύνατον εἰς ἔθνος ὁλόκληρον νὰ εἰσελθῇ κατὰ μέτωπον. Ἡ πρώτη τάξις τῆς κοινωνίας ἥτις ἐπροχώρησε μέχρις αὐτοῦ, μετὰ λόφρων καὶ βαίνουσα στερεὰ, μεταβλήθη ἤδη διὰ τῆς εὐεργετικῆς ἐπιρροῆς τῆς τελοποιητικῆς ἐνεργείας τοῦ φωτός, ἐνῷ εἰς μετ' αὐτὴν ἄνθρωποι μένουσι· εἰσέτι εἰς τὰ σκότη τῆς ἀγρίας καταστάσεως τῶν. Ὁ λαὸς εἰς μάτην ἔσπειρε τὸ βῆμα· τὸ διαχωρίζον διάστημα τὰς διαφορὰς τάξεις ὑπάρχει πάντοτε ἀνυπέρβλητον. Διότι ἐκ τινος φυσιολογικῶ νόμου, ὅστις διτίπει πάντα τὰ ζῶντα αἰομα ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ Κόσμου, ἡ πρόοδος μεταδίδεται διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπογονίας. Ὅθεν τὰ ἄγρια φυτὰ παράγωσι φυτὰ ἄγρια, τὰ ἄγρια ζῶα γεννῶσιν ζῶα ἄγρια, οἱ ἄγριοι γονεῖς ἐπίσης φέρουσιν εἰς τὸν κόσμον τέκνα ἄγρια.

Ὁ Μέγας Ἀλβέρτος, ἐν τῇ ὑπερτέρᾳ φιλοσοφίᾳ του, ἐξέφρασεν ὡς ἔζη τὸν νόμον τοῦτον τῆς φύσεως, τὸν ὁποῖον εὐρίσκει τις εἰς ὅλους τοὺς ἐρημητικὸς συγγραφεῖς. Οἱ θεοὶ ὁμοῦς αὐτοῖς παράγουσιν, ἦτοι τὰ προσόντα δι' ὧν ἡ καλλιέργεια στολιζέται τὴν βλάστησιν, οἱ χαρακτῆρες τοῦ ὁποῦς ἡ κατάστασις τοῦ ὑψηλοῦ ἐγγράττει εἰς τὸ ζῶον, αἱ τελειότητες δι' ὧν ὁ πολιτισμὸς πλουτίζει τὴν ἀνθρωπότητα, εἶναι διαδοχικά. Ὁ σπῆρος καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ περιέχει πραγματικῶς ἐν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀποκτηθεισῶν διὰ τῆς προόδου, ἡ τῶν ἀλλοιώσεων, τῶν ἐπιπλοῦσῶν ὡς ἐκ τῆς παρακμῆς.

Ἐν ἔθνος λοιπὸν εἶναι δεκτικὸν τελειοποιήσεως, ἀλλ' ἡ τελειοποίησις του γίνεται βαθμηδόν, διὰ τῶν ὑποδειχθέντων ἀνωτέρω μέσων, εἰς ἃ ἀναγκάζομεθα νὰ προσθέσωμεν τὴν πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἐνεργεσίαν, ἐξασκουμένην βεδπιότατα ὑπὸ δυνάμεων τινῶν, αἵτινες περιέχουν δυστυχῶς ἐν ἐκταῖς ὁληθρίον τι σπέρμα διαφθορᾶς, αἵτινες ὑποχρεοῦν πάντα νοήμονα ὁδηγόν τοῦ πολιτισμοῦ νὰ τὸ ἐξορίσῃ, ἀποῦ θέσῃ ἑαυτὸν ἀτέμνα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Αἱ δυνάμεις δὲ αὗται εἰσὶν ἡ λεπτὴ τροφή, ἡ ἐκδηλυνουσα μουσικὴ, τὰ μέσα τῆς πολυτελείας, οἱ λαμπροὶ ποιήσεις, αἱ ἀτεμνοὶ εἰκονογραφίαι, ἐνὶ λόγῳ πᾶν ὅ,τι παρυστάζει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἰδανικόν τι δυνάμενον νὰ τὴν ἀπάτησῃ, καταβέβῃ τὰς αἰσθήσεις, διὰ τοῦ ἀπατηλοῦ ἀντικατοπτρισμοῦ τῆς εὐτυχίας, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς τὴν ἄγριαν κατάστασιν, οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι τὴν ρίνα σιμὴν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνευ ἐκφράσεως, τὸ δέρμα τραχὺ, τὸ πρόσωπον συμπεπλεγμένον, τὰ μέλη χονδροειδέ. Καθόσον δὲ ὁ πολιτισμὸς ἐνεργεῖ ἐπ' αὐτῶν, ἡ διανοητικὴ δύναμις ποιεῖ λεπτοτέρους ἐκφραστικωτέρους τοὺς χαρακτῆρας τῶν· οἱ ὀφθαλμοὶ